

Olsztyn, dnia 5 grudnia 2018 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

FK-V.431.20.2018

**Szanowny Pan
Grzegorz Napiwodzki
Wójt Gminy Janowo**

**ul. Przasnyska 14
13-113 Janowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Gminy w Janowie, ul. Przasnyska 14, 13-113 Janowo.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Waldemar Szymański – Wójt Gminy Janowo, wybrany na to stanowisko w dniu 30 listopada 2014 r.,
- Pani Czesława Niska - Sekretarz Gminy Janowo, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, od dnia 16 września 1992 r. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło dnia 23 sierpnia 2017 r.
- Pani Dorota Paczyńska – Sekretarz Gminy Janowo, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, od dnia 1 października 2017 r.,
- Pani Joanna Elżbieta Rakoczy – Skarbnik Gminy Janowo, powołana na to stanowisko od dnia 1 czerwca 2014 r.

Kontrolę przeprowadziła Agnieszka Kotlińska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia Nr FK-IV.0030.746.2018 z dnia 13 września 2018 r.

Termin kontroli: od 18 września do 19 października 2018 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,

– okres objęty kontrolą: 2017 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.).

[Akta kontroli: II.1-12, X.1-2]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się

pozytywnie.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. ustalił dla Gminy Janowo plan dotacji z budżetu państwa na 2017 r. w wysokości **4 269 826,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 51 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 1 506 827,71 zł.
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **5 316 401,71 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **5 106 218,98 zł**, z czego wykorzystwała **5 060 615,34 zł**, tj. 99,11%.

Kwota dotacji niewykorzystanych (udzielonych na realizację zadań zleconych i własnych) w łącznej wysokości **45 603,64 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Największe niewykorzystanie dotacji w stosunku do kwot planowanych dotyczyło rozdziałów: 85415 § 2030 – 16 360,00 zł, 85501 – kwota 13 151,86 zł, 85502 – 10 029,61 zł.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Panią Ewę Piechowiak – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, przyczyną zwrotu dotacji w rozdziale 85415 *Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym* § 2030 - była niższa aniżeli szacowano w rekrutacji liczba złożonych wniosków, a także przekroczenie kryterium dochodowego osób pobierających świadczenie.

Natomiast, przyczyną zwrotu dotacji w rozdziale 85501 *Świadczenia wychowawcze* i 85502 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Panią Barbarę Jastrzębowską - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie - było m.in. przekroczenie kryterium dochodowego świadczeniobiorców.

3. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
- przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia, w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej.
4. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:
- Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2017 r.,
- składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Gminy oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.: Urząd Gminy w Janowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie, Szkołę Podstawową w Janowie i Szkołę Podstawową w Muszakach.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym przez Urząd Gminy były zgodne z ewidencją księgową,
 - dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Gminy (organu),
 - dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym przez Urząd Gminy były zgodne z ewidencją księgową,
 - dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Wójta, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego Księgowego oraz Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).
5. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań budżetowych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.).

[Akta kontroli: III.1-53, X.2-4]

6. Stwierdzone, w kontrolowanym zakresie, naruszenia stanu prawnego dotyczyły:
- wykazania w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ o wydatkach za IV kwartał 2017 r. sporządzonym przez Gminę Janowo w dziale 855 rozdziale 85502 § 0690 planu w wysokości 30,00 zł oraz w dziale 855 rozdziale 85502 § 0980 - 32 308,00 zł. Zgodnie z decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. dla Gminy Janowo wysokość dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych w rozdziale 85502 ustalona została na łączną kwotę 32 308,00 zł. W ciągu roku 2017 plan dochodów nie uległ zmianie.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Panią Marzenę Szczepańską – samodzielnego referenta ds. księgowości (osoby odpowiedzialnej), wykazanie w sprawozdaniu Rb-27ZZ planu w rozdziale 85502 § 0690 w wysokości 30,00 zł, wynika z błędu popełnionego podczas sporządzania sprawozdania. Powyższa kwota dotyczyła planu wydatków.

Naruszono w tym zakresie przepisy § 6 ust.1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym w kolumnie nr 4 „Plan” wykazuje się kwoty wynikające z planu finansowego jednostki realizującej zadanie.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania przedmiotowych sprawozdań określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto, skutkowało błędnym poinformowaniem odbiorców tych sprawozdań w zakresie wielkości planu dochodów budżetu państwa.

- wykazania w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ o wydatkach za IV kwartał 2017 r. sporządzonym przez Gminę Janowo w dziale 852 rozdziale 85502 § 0970 dochodów wykonanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych. Sprawozdanie zbiorcze sporządzone zostało na podstawie sprawozdań jednostkowych składanych do Urzędu Gminy w Janowie. W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r. sporządzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie dochody uzyskane z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych wykazano w dziale 855 rozdziale 85502 § 0940 (prawidłowo).

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Panią Marzenę Szczepańską – samodzielnego referenta ds. księgowości (osobę odpowiedzialną), wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ dochodów wykonanych z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej w § 0970, stanowi błąd pisarski popełniony podczas sporządzania ww. sprawozdania.

Naruszono w tym zakresie przepisy § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych są sporządzane na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania przedmiotowych sprawozdań określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto, skutkowało błędnym poinformowaniem odbiorców tych sprawozdań w zakresie klasyfikacji budżetowej zrealizowanych dochodów.

[Akta kontroli: III.55, 57-59, X. 4-5]

7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, z uwagi na to, że stwierdzone naruszenia miały charakter formalny i nie miały wpływu na wielkość zrealizowanych dochodów, ocenia się **pozytywnie**.

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci - § 2010 i § 2060.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **4 495 053,99 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **4 486 924,99 zł**, z czego wykorzystwała **4 462 262,41 zł**, co stanowiło 99,45% otrzymanych dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – **3 935 144,36 zł**, w tym:
 - rozdział 75011 – 14 823,00 zł,
 - rozdział 85213 – 27 169,02 zł,
 - rozdział 85501 – 2 229 574,00 zł,
 - rozdział 85502 – 1 651 283,00 zł,
 - rozdział 85595 – 12 295,34 zł.
- rezerw celowych – **527 118,05 zł**, w tym:
 - rozdział 01095 – 295 703,38 zł,
 - rozdział 75011 – 7 871,00 zł,
 - rozdział 80101 – 25 363,81 zł
 - rozdział 80110 – 3 524,88 zł,
 - rozdział 80150 – 1 009,44 zł,
 - rozdział 85215 – 711,19 zł,
 - rozdział 85501 – 95 203,14 zł,
 - rozdział 85502 – 97 629,39 zł,
 - rozdział 85503 – 101,82 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań zleconych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	Koszty obsługi zadania*	% udział dotacji
010	01095	2010	295 703,38	-	295 703,38	5 798,11	100%
750	75011	2010	22 694,00	40 119,37	62 813,37	-	36,13%
801	80101	2010	25 363,81	-	25 363,81	161,34	100%
801	80110	2010	3 524,88	-	3 524,88	34,89	100%
801	80150	2010	1 009,44	-	1 009,44	9,98	100%
852	85213	2010	27 169,02	-	27 169,02	-	100%
852	85215	2010	711,19	-	711,19	13,91	100%
855	85501	2060	2 324 777,14	7 087,21	2 331 864,35	35 068,94	99,70%
855	85502	2010	1 748 912,39	13 820,00	1 762 732,39	49 442,80	99,21%
855	85503	2010	101,82	0,02	101,84	101,84	99,99%
855	85595	2010	12 295,34	-	12 295,34	295,34	100%
Ogółem			4 462 262,41	61 026,60	4 523 289,01	90 927,15	98,65%

* koszty wykazywane, gdy są określone w odrębnych przepisach

3. Analiza zakresów czynności pracowników, których wynagrodzenie jest finansowane lub dofinansowane w ramach otrzymanych dotacji (rozdziały: 01095, 75011, 85501, 85502, 85503 i 85595) wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów, a przeznaczeniem dotacji, na które zostały udzielone, tj. na wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.
4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj.: dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzonych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania (wydatki), na które dotacje były udzielone, tj.:
 - zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych,
 - ewidencja ludności, rejestracja stanu cywilnego oraz dokumenty tożsamości,
 - wydawanie zezwoleń w zakresie działalności gospodarczej,
 - obrona cywilna,
 - wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe,
 - świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - świadczenia wychowawcze,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna,
 - wypłata dodatków energetycznych,
 - realizacja Karty Dużej Rodziny,
 - świadczenia dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach programu pn.: „Za życiem”.
5. Dowody księgowe, na podstawie których realizowano wydatki:
 - zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2017 r., poz. 2342 ze zm.),
 - zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.),
 - zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 760 ze zm.),
 - zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o których mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.),
 - zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67),

- posiadały adnotację o dokonaniu wydatku, względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
- sprawdzone były pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzone do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki).

[Akta kontroli: IV.1-41, VII. 1-8, X. 6-18,28-31]

6. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego, w kontrolowanym obszarze, dotyczyły wykorzystania dotacji w rozdziale 80101 otrzymanej zgodnie z Decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego: Nr 72/2017, Nr 273/2017, Nr 297/2017 na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne oraz koszty obsługi tego zadania – zgodnie z postanowieniami art. 22 ae ust. 3 i 15 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2198 ze zm.) w łącznej kwocie – 13 599,36 zł - w całości na zakup książek i ćwiczeń do Szkoły Podstawowej w Muszakach, z pominięciem kosztów obsługi tego zadania.

Z pisemnego wyjaśnienia Pana Eugeniusza Pokory – Dyrektora Szkoły Podstawowej w Muszakach (osoby odpowiedzialnej) wynika, że przyczyną wykorzystania kwoty dotacji przeznaczonej na koszty obsługi zadania na sfinansowanie kosztu zakupu materiałów edukacyjnych, była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Wykorzystanie środków z otrzymanej dotacji w całości na zakup podręczników i ćwiczeń, z pominięciem kosztów obsługi tego zadania – 134,64 zł, stanowiło naruszenie art. 22ae ust. 15 ustawy o systemie oświaty, który stanowi, iż koszty obsługi zadania wynoszą 1% wykorzystanej dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, ćwiczenia i materiały edukacyjne, a w konsekwencji wykorzystanie w tej części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

W trakcie trwania czynności kontrolnych tj. dnia 5 października 2018 r. dokonano zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z naliczonymi odsetkami w łącznej kwocie 149,64 zł na konto bankowe Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

[Akta kontroli: IV. 42-44, X. 18]

7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, z uwagi na to, że wielkość stwierdzonych naruszeń (134,64 zł) nie była istotna dla finansów publicznych, ocenia się **pozytywnie**.

III. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - § 2020.

1. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **1 800,00 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. środki w kwocie **1 800,00 zł**, które wykorzystwała w 100%.
2. Na podstawie analizy wszystkich dowodów księgowych dokumentujących poniesione wydatki oraz sprawozdań z realizacji zadania złożonych przez Urząd Gminy do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, ustalono, że dotację wydatkowano, zgodnie z zawartym z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumieniem Nr PS-VII.5230.1.23.2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r., tj. na prace porządkowe na cmentarzach z I wojny światowej w Jagarzewie, Retkowie i Uścianku.
3. Nieprawidłowości w zakresie sporządzania dokumentacji finansowej (dowodów księgowych) nie stwierdzono.

[Akta kontroli: V.1-10, X. 18-19]

4. Stwierdzone uchybienia w kontrolowanym obszarze dotyczyły nieterminowego przekazania sprawozdania merytoryczno-finansowego za okres do dnia 31 sierpnia 2017 r. i za okres od 1 września do 31 grudnia 2017 r. z realizacji zadania zawartego na podstawie ww. Porozumienia. Sprawozdania zostały przekazane do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie odpowiednio 20 września 2017 r. i 16 stycznia 2018 r. Zgodnie z terminami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 Porozumienia, przedmiotowe sprawozdania winny zostać przekazane odpowiednio do dnia 15 września 2017 r. i 15 stycznia 2018 r.

Z pisemnego wyjaśnienia Pana Krzysztofa Zdziarskiego – inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami (osoby odpowiedzialnej) wynika, że powodem nieterminowego przekazania sprawozdań do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, było przeoczenie terminu przez osobę odpowiedzialną za ich sporządzenie.

[Akta kontroli: V.11, X. 19-20]

8. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, z uwagi na to, że stwierdzone naruszenia nie miały istotnego znaczenia dla finansów publicznych, ocenia się **pozytywnie**.

IV. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin - § 2030 i § 6330.

1. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **819 547,72 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. środki

w kwocie **819 547,72 zł**, które wykorzystwała w kwocie **798 606,66 zł**, tj. w 97,44%.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **381 677,31 zł**, w tym:

- rozdział 85213 – 16 475,96 zł,
- rozdział 85214 – 64 321,35 zł,
- rozdział 85216 – 158 029,00 zł,
- rozdział 85219 – 90 914,00 zł,
- rozdział 85230 – 51 937,00 zł.

➤ rezerw celowych – **416 929,35 zł**, w tym:

- rozdział 60016 – 198 995,00 zł,
- rozdział 75814 – 47 710,72 zł,
- rozdział 80101 – 9 341,00 zł,
- rozdział 80103 – 28 098,00 zł,
- rozdział 85216 – 49 437,63 zł,
- rozdział 85219 – 7 086,00 zł,
- rozdział 85230 – 10 109,00 zł,
- rozdział 85415 - 66 152,00 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań własnych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	% udział dotacji
600	60016	6330	198 995,00	242 354,08	441 349,08	45,08%
758	75814	2030	44 651,99	84 415,53	129 067,52	34,59%
		6330	3 058,73	35 323,39	38 382,12	7,38%
801	80101	2030	4 000,00	1 300,00	5 300,00	75,47%
801	80101	2030	5 341,00	-	5 341,00	100%
801	80103	2030	28 098,00	170 969,65	199 067,65	14,11%
852	85213	2030	16 475,96	-	16 475,96	100%
852	85214	2030	64 321,35	-	64 321,35	100%
852	85216	2030	207 466,63	-	207 466,63	100%
852	85219	2030	98 000,00	271 238,65	369 238,65	26,54%
852	85230	2030	62 046,00	16 169,00	78 215,00	79,32%
854	85415	2030	66 152,00	16 538,00	82 690,00	80%
Ogółem			798 606,66	838 308,30	1 636 914,96	48,78%

3. Gmina Janowo zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w rozdziałach: 80101 Oświata i wychowanie, 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 85219 Ośrodki pomocy społecznej i 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Ponadto, wkład własny został zachowany w rozdziałach:

- 60016 Drogi publiczne gminne, zgodnie z § 2 ust. 3 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa istniejącej drogi gminnej położonej na działkach nr 169/6, 169/12, 237/2, 143/2, 168, 172, 77, 275, 3152/2 w miejscowości Muszaki, Gmina Janowo”,
 - 75814 Różne rozliczenia finansowe, zgodnie z art. 3 ust. 9 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 301 ze zm.) na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku,
 - 85230 Pomoc w zakresie dożywiania, zgodnie z § 2 ust. 3 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzonych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone, tj.:
- realizację programu wieloletniego pn. „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”,
 - realizację zadań w ramach funduszu sołeckiego,
 - realizację „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”,
 - wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach,
 - realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej,
 - wypłatę zasiłków okresowych i stałych,
 - bieżące funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie,
 - realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
 - realizację świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

[Akta kontroli: VI.1-65, X. 20-28]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, ocenia się **pozytywnie**.

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na fakt, iż Gmina Janowo w okresie kontrolowanym nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z udziałem środków budżetu państwa, w obszarach objętych niniejszą kontrolą, odstąpiono od kontroli i oceny w tym zakresie.

[Akta kontroli: VIII. 1, X. 31]

VI. W zakresie należności oraz prawidłowości i terminowości pobierania, a także przekazywania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego - § 2350.

1. Należności z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1.1. Na dzień 31 grudnia 2017 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **1 193 253,36 zł**, w tym:

➤ w rozdziale 75011 w § 0970 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1388 ze zm.) – 31,00 zł;

➤ w rozdziale 85502 w łącznej wysokości 1 193 222,36 zł, w tym:

- w § 0640 z tytułu kosztów upomnień – 34,80 zł,
- w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 260 468,84 zł,
- w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 95 172,58 zł,
- w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 837 546,14 zł, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 489 ze zm.).

1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2017 r. wobec:

– wszystkich podmiotów, które dokonały opłaty za udostępnienie danych osobowych w 2017 r. na łączną kwotę 31,00 zł,

– 10 dłużników, których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. (okres świadczeniowy 2016/2017), na łączną kwotę 69 150,00 zł.

Ustalenia:

- należności z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ustalone były na zasadach określonych w art. 53 pkt 2 w związku z art. 46 ust 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 722 ze zm.),
- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- na koniec każdego kwartału dokonywano naliczenia i przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, (stan na 31 grudnia 2017 r. – 53 313,00 zł).

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne.

2.1. Stan należności i zaległości z tytułu dochodów budżetu państwa przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2017 r.		Struktura % zaległości
			Ogółem	W tym zaległości	
855	85502	0920	231 106,07	231 106,07	20,20
		0970	92 553,24	92 553,24	8,09
		0980	820 204,83	820 204,83	71,71
Ogółem			1 143 864,14	1 143 864,14	100

2.2. W toku kontroli ustalono, że w 2017 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85502, tj.: zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz udzielonych zaliczek alimentacyjnych i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2017 r. – **1 037 162,56 zł**,
- na dzień 31 grudnia 2017 r. – **1 143 864,14 zł**

i wzrósł w ciągu roku w §§ 0920 i 0980 o kwotę 109 320,92 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Ewy Piechowiak – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, wzrost w ciągu 2017 r. wysokości należności wymagalnych w rozdziale 85502 spowodowany był m.in.: brakiem stałych źródeł dochodów przez dłużników alimentacyjnych, otrzymywaniem tylko świadczeń nie podlegających egzekucjom komorniczym, a także brakiem możliwości ustalenia miejsca pobytu kilku dłużników.

2.3. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2017 r. /decyzje przyznające świadczenia na okres 2016/2017 na łączną kwotę 69 150,00zł/ i stwierdzono, że Gmina w wyniku podejmowanych działań:

- wypełniła dyspozycje zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny,
- dochodziła należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego poprzez przyłączenie się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (19 wniosków).

Ponadto, w okresie kontrolowanym Gmina podejmowała m.in. następujące działania:

- przekazano komornikowi 4 informacje mogących mieć wpływ na skuteczność postępowania egzekucyjnego, co było zgodne z art. 5 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy,
- skierowano do prokuratury 3 wnioski o ściganie dłużników uznanych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, zgodnie z art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.).

2.4. W okresie kontrolowanym nie dokonywano odroczeń spłaty, umorzeń, bądź rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa.

Jednakże, w 2017 r. dokonano 1 wygaszenia należności od dłużnika alimentacyjnego z powodu jego śmierci, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kwota wynikająca z decyzji o wygaszeniu należności wyniosła łącznie 22 671,00 zł.

[Akta kontroli: III.7-11, IX. 1-17, X.31-34]

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

3.1. Szczegółowe wykonanie dochodów przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan (zł)	Wykonanie	
				zł	%
750	75011	0690	90,00	29,45	32,72
855	85502	0640	0,00	34,80	-
		0920	0,00	29 362,77	-
		0970	0,00	1 309,67	-
		0980	32 308,00	10 404,78	32,20
Ogółem			32 398,00	41 141,47	

3.2. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r., dochody budżetu państwa w wysokości **32 398,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **10 434,23 zł**, co stanowiło **32,21%**.

Zgodnie z wyjaśnieniem Pani Joanny Rakoczy – Skarbnika Gminy Janowo, przyczyną niewykonania planu dochodów z tytułu opłat pobieranych za udostępnienie danych osobowych był fakt, niezłożenia w 2017 r., w takiej ilości jak szacowano, przedmiotowych wniosków przez podmioty i osoby zainteresowane.

Natomiast, przyczyną niewykonania planu dochodów z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z wyjaśnieniem Pani Ewy Piechowiak – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Janowie, było wprowadzenie całej kwoty planu dochodów ustalonej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego dla rozdziału 85502 wyłącznie w § 0980, podczas gdy wykonanie nastąpiło również w §§§ 0940, 0920 i 0640.

Ponadto, poza planem wykonano dochody:

- w rozdziale 85502 w:
 - § 0640 z tytułu kosztów upomnień – 34,80
 - § 0920 z tytułu odsetek od świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 29 362,77 zł,
 - § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 1 309,67 zł.

3.3. W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2017 r. z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należnej wysokości (poza dochodami z tytułu kosztów upomnień – które, przekazano w 100%) i terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

[Akta kontroli: IX. 18-46, X.34-36]

4. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego w kontrolowanym obszarze dotyczyły przekazania przez Gminę Janowo na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie 100% dochodów wykonanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie w rozdziale 85502 § 0640 w łącznej wysokości 34,80 zł (z tytułu kosztów upomnień wysyłanych do dłużników alimentacyjnych), zamiast 95% tej kwoty, tj. 33,06 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Panią Marzenę Szczepańską – samodzielnego referenta ds. księgowości (osobę odpowiedzialną), przyczyną przekazania na konto

Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego 100% kwoty uzyskanych dochodów z tytułu kosztów upomnień, było błędne zaksięgowanie ww. dochodów.

Przekazanie w 100% kwoty dochodów wykonanych z tytułu kosztów upomnień stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym źródłem dochodów własnych Gminy jest 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Skutkowało to uszczupleniem dochodów własnych Gminy Janowo na łączną kwotę 1,74 zł.

[Akta kontroli: IX. 47, X. 36]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, z uwagi na to, że wielkość stwierdzonych naruszeń nie była istotna dla finansów publicznych (1,74 zł), ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż wielkość stwierdzonych w toku kontroli odstępstw od stanu pożądanego miała charakter formalny lub ich wielkość nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- błędne sporządzenie przez pracownika Urzędu Gminy sprawozdania zbiorczego Rb-27ZZ, poprzez wykazanie planu w dziale 855 rozdziale 85502 § 0690 w wysokości 30,00 zł oraz w dziale 855 rozdziale 85502 § 0970 dochodów z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych, nie miało wpływu na prezentowane w nim wielkości zrealizowanych dochodów, które zgodne były z ewidencją księgową;
- wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja w rozdziale 80101 stanowiła kwotę 134,64 zł, tj. 0,003% wszystkich środków dotacji wykorzystanych na realizację zadań zleconych;
- nieterminowe przekazanie do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawozdań merytoryczno-finansowych z realizacji zadania polegającego na utrzymaniu grobów i cmentarzy wojennych znajdujących się na terenie Gminy dotyczyło 1 i 5 dni zwłoki,
- przekazanie na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego 100% kwoty uzyskanych dochodów z tytułu kosztów upomnień, stanowiło kwotę 34,80 zł.

Jednakże, mając na uwadze powyższe, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności zobowiązanie pracowników Urzędu Gminy w Janowie do:

- prawidłowego sporządzania zbiorczych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ, które winny być sporządzane na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych.
- wykorzystywania środków dotacji celowych zgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego;
- terminowego przekazywania sprawozdań z realizacji powierzonych do wykonywania zadań;

- przekazywania na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego 95% kwoty uzyskanych dochodów z tytułu kosztów upomnień, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/